

סקולען

לְבַרְכֶּךָ לִי

עם חן של פעם

לְבַרְכֶּךָ בָּנִים

ספר

נעימות אליעזר

סוכות

נתחבר ע"י

ה' אליעזר זוסיא רובין

לזכר נשמת רבותינו הק'

רבי אליעזר זוסיא בן ישראל אברהם זצ"ל

רבי ישראל אברהם בן אליעזר זוסיא זצ"ל

מסקולען

סקולען

כל הזכויות שמורות
למכון נעימות אליעזר סקולען בארה"ק
ואין רשות לצלם או לתרגם או להעתיק
למאגר מידע אפילו חלק מן הספר ללא אישור בכתב
skulen3@gmail.com לקחת חלק בהדפסת ספרי סקולען צור קשר במייל
copyright by mechon nemois eliezer skulen. beth shemesh.
in all countries subscribing to the international copyright union.

PRINTED IN ISRAEL

יצא לאור העולם ע"י
מכון נעימות אליעזר בארה"ק

053-415-2636

הסכמת הרב קלמן ווייס שליט"א מו"צ העדה החרדית

בס"ד כ"ז שבט תשפ"א

הנני בזה בשורות האלה לחזק ולאמץ את ידי הבה"ח החשוב והיקר
ירא שמים ובעל מדות תרומיות דבוק בלו"ג ברבותינו הק' מסקולען
זי"ע ולהבלי"ח לכ"ק האדמורי"ם ממשיכי דרכם שליט"א

כמר אליעזר זוסיא רובין ניו

אשר ליקט ואיזן דבריהם הקדושים של האדמורי"ם מסקולען וצוק"ל
במשך שנים על ענינים שונים בתורה ועבודת השי"ת וכן במה
שהביאו מספה"ק תלמידי הבעש"ט הק' בענינים רמים אלו והבה"ח
החשוב הנ"ל תורגם אותם ללשון "האידיש" שיהא שימה בפייהם של
רבים אשר אינם מבינים בלה"ק

ונקרא שמו "נעימות אליעזר"

ודבר גדול מאד עשה בעמיו לקרב דבריהם הק' אשר מלאים ביר"ש
וקדושה בדברים היוצאים מלב טהור וקדוש שבודאי יכנסו ללבם של
ישראל לקרבם לעבודה ולתורה וקדושה וע"כ גם ידי תכון עמו
להוציא לאור ספר הקדוש הזה ויזכה להפיץ תורתם בקרב ישראל
מתוך נחת ובריות גופא ברוב הצלחה וסייעתא דשמיא בכל הענינים
אמן:

הנני מצידו המעלה ופירוש הענין
קאן וועט קאמאן ווייס

הכו"ח לכבוד התורה וצדיקי הדור:

קאניאוס קאמאן ווייס

הסכמת אב"ד קאסאן שליט"א

מו"צ העדה החרדית

הנני מצטרף להנ"ל והשי"ת יעזור להרחיב גבולי הקדושה ויתקדש שם שמים בעולם ובזכות זה נזכה בקרוב להתגלות מלך המשיח בב"א:

547-א
ה'תש"ל

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מסערט ויזניץ שליט"א

דער אייבערשטער זאל העלפן אז מ'זאל זיך קענען מתחזק זיין און מתרומם זיין אויפן דרך פון אונזערע הייליגע רבי'ס "לבית סקולען", און אין סקולען איז דאך אסאך אסאך לייכטער זיך צו מתרומם זיין, ווייל די זיס'קייט דארטן איז דאך גאר גאר הויעך און דערהויבן און ליכטיג, און איך בין זיכער אז פון אויבן וועלן זיי משפיע זיין שפע עבודת השם פאר די אלע וואס וועלן לערנען אין דעם הייליגן ספר.

י"ד ט"ז חשוון ה'תש"ל

[והוסיף: ס'איז מיר שווער "נישט" צו חתמ'נען אויף אזאנ'ס].

י"ד ט"ז חשוון ה'תש"ל

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מדושינסקיא שליט"א

הנני בזה לחזק ולאמץ ידי הבה"ח היקר זוכה ומזכה את הרבים
במר אליעזר זוסיא רובין נרו יאיר ויזרח
יהי ד"א עמו בכל אשר יפנה, ויצליח דרכו הטובה על דרך רבותיו
הקדושים אשר האירו את ישראל בנועם אמרותיהם וזמירותיהם,
ויזכה לראות ברכה בעמלו מתוך הרחבת הדעת וטוב לב תמיד
לאוישט"א:

המברך בברכת אהבה

הסכמת כ"ק מרן אדמו"ר מסקולען מאנסי שליט"א

[illegible]

הסכמת רב דקהל אש תמיד בני ברק שליט"א

הנני באתי להמליץ טוב עבור הבה"ח חסידא ופרישא המפורסם בתורותיו ומידות הטובות והישרות מתאבק באפר רגליהם כל צדיקי הדור ובפרט כ"ק האדמו"רים מסקולען
ה"ה שמו הולך לפניו

מוהר"ר אליעזר זוסיא רובין שליט"א

יה"ר שיזכה תמיד להפיץ מעינתיו חוצה ויזכה תמיד את הרבים בטוב טעם ודעת ואך טוב וחסד ירדפוהו כל ימי חייו בחן של טעם זקנים ויזכה במהרה לקבל פני משיח צדקנו אמן בב"א:

ידידו המכבדו בלב טוב

16/10/2007

ורבינו זצ"ל היה אומר תמיד, שלפני שהולכים ללמוד צריכים לכוון לקיים מצות לימוד התורה, כי הרי מצות צריכות כוונה, וממילא וצריך אדם לומר קודם הלימוד בפה מלא:

הֲרִינִי מוֹכֵן וּמְזוּמָן לְקִיּוֹם מִצְוֹת עֲשֵׂה דְאוֹרֵייתָא שֶׁל
לְמוֹד הַתּוֹרָה כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב בַּתּוֹרָה וּלְמִדָּתָם אַתֶּם
וּשְׁמֵרָתָם לַעֲשֹׂתָם וְהֲרִינִי עוֹשֵׂה מִצְוָה זוּ כְּדֵי לְקִיּוֹם
מִצְוֹת בּוֹרְאֵי וּכְדֵי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ
שְׁמוֹ בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

לְשֵׁם יְחִיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתָּהּ בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ
וּרְחִימוּ וּדְחִילוֹ לְיִחָד שֵׁם י"ה בּוֹ"ה בְּיַחְוָדָא שְׁלִים בְּשֵׁם
כָּל יִשְׂרָאֵל: וְיִהְיֶה נֶעֱם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
בּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנֵנָהוּ:

וב"ק מרן רבינו זצ"ל
 היה אומר תמיד בכל הזדמנות:

אז: "לכו בָּנִים" – אז ווען איר גייט
 אוועק פון די התעוררות, דעמאלט'ס:
 "שִׁמְעוּ לִי" – דעמאלט'ס זאל אייד
 קלונגען אין די אויער'ן דאס וואס איר
 האט דא געהערט!!

ווייל בשעת ווען איר זענט דא,
 דעמאלט'ס זעה איך דאך שוין אליין
 אז איר הערט מיך אויס, נאר ווען
 איר גייט "אוועק".. דעמאלט'ס זאל
 אייד קלונגען אין די אויער'ן דאס
 וואס איר האט דא געהערט!!

הקדמה

י"שמחו ה'חסידים ויגילו ה'משתוקקים לראות אור כי טוב מאמרי קודש מרז"ל קדושים אשר בארץ המה, ובשבת והוראה להשי"ת שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה אני מודה ומשבח לאדון כל על שזכיתי לגמור ספר "נעימות אליעזר" על התורה ומועדים באידיש אשר מיוסד על דברי חז"ל ועל דברי רבותינו הקדושים תלמידי הבעל שם טוב הק' ותלמידי המגיד וצוק"ל, כדי שכל יהודי פשוט יזכה לשאוב מתורתם של רז"ל אשר מפיהם אנו חיים כל ימינו על אדמתינו, וכדי שכל יהודי פשוט יזכה לדעת את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון.

והרי כבר ידוע ליודעי חן, כי אמרו רז"ל (יבמות צ"ז.) על כל האומר דבר שמועה מפיהם ששפתותיו דובבות בקבר, ובספר חסידים (ס' רכ"ד) איתא שהם מתפללין עליו שם וממליצים טובה עליו עכ"ל.

ומודה אני לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי אשר זכיתי להוציא לאור ספר "נעימות אליעזר" על התורה ומועדים באידיש אשר מטרתו של הספר הוא אך ורק שכל יהודי יזכה לחיות עם "שויתי ה' לנגדי תמיד" בכל רגע ורגע ולקיים "בכל דרכיך דעהו" במלא מובן המלה.

וברוך הוא אלקינו אשר נתן סיעתא דשמיא בעמלי וזכיתי לראות ברכה בעמלי, אשר אחרי שנים רבות וארוכות זכיתי לברך על המוגמר ולזכות את הרבים בדברים פשוטים וברורים נראים לעינים בעיני עבודת השם יתברך תורה ותפילה ומידות טובות וישרות, ואכן שמע אלקים מתוך סיעתא דשמיא אשר הרגשתי בה על כל צעד ושעל במהלך חיבור ספר זה, ומתוך שבח והודיה להשי"ת על כל הטוב אשר גמלני, הנני עומד עתה ב"פתח השער" ומתחנן לפני בורא כל עולמים שכה יתן ה' וכה יוסיף ויזכני להעלות דבר נאה ומתוקן על שולחן חכמים, ולהוסיף דעת

ותבונה ויראת ה' טהורה בתוך לבבות ישראל, ואל יצא מתחת ידי שום מכשול חס ושלום, רק יחזק את האמונה ואת הניצוץ היהודי אשר נמצא בתוך כל אחד ואחד מישראל, ובעזרת השם יתברך יהיה לתועלת הרבים, ובפרט לבחורי ואברכי חוץ לארץ שיותר קל להם ללמוד ספרים "באידיש", והרי כבר כתוב בתורתנו הק' בפרשה וילך (ל"א פ' י"ט): "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם", פירוש שכל יהודי יזכה להבין ולהשכיל את התורה בשפה שהוא מבין טוב.

וכאן המקום לציין שכל הספר מתחילה עד הסוף נעשית ע"פ הוראת והדרכת גדולי ישראל על כל צעד ושעל, וזהו אינו רק ספר לקריאה גרידא, כי אם גם ספר של לימוד התורה באמת, יען כי הרי זה משפיע יראת שמים במדה גדושה על לבבות ישראל.

וכאן המקום להודות ולהלל לכל האנשים שעזרו ותרמו ותמכו למען הוצאת ספר זה, יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שיזכו לראות אך ורק תענוג ונחת דקדושה מכל יוצ"ח, ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות באמת לאוישט"א.

ובצאתי אפרוש כפי אל ה' בתפילה שאזכה לישב באהלה של תורה ולהרביץ תורה ויראה כל ימי חיי, ואזכה לעבוד את השם יתברך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל מתוך שמחה של מצוה יחד עם כל ישראל, ואזכה להיות מאלו שמוסיפים יופי לכתר הגדול שנקרא תפארת ישראל"ל זרע אברהם" אוהבו, מתוך הרחבת הדעת ומנוחה, ומתוך בריות גופא ונהורא מעליא, עדי נזכה בקרוב ליעוד הנביא ומלאה הארץ דעה את ה' וברחמים גדולים אקבץ בביאת גואל צדק ובבנין בית המקדש השלישי במהרה בימינו אמן:

בַּסֶּכֶת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים

בַּסֶּכֶת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל הָאֶזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֶּכֶת: די הייליגע יום טוב: "סוכות" איז דאך אײנער פון די שענסט'ע ימים טובים ביי די יודישע קינדער, און די הייליגע יום טוב: "סוכות" איז דאך א יום טוב וואס האט דאך א קשר מיט א יעדעם אײנעם: "מִקֵּץ וְעַד גְּדוּל".

און דער ענין איז דאך שוין טאקע אויך מרומז אין די ווארט: "סוכה", ווייל די ווארט: "סוכה" – איז דאך טאקע אויך גימטריא: "הֵנָּה חֲגֻגָּה" – אט איז דיין יום טוב..!

ווייל יא ר' יוד, א יעדע יודיש קינד קען זוכה זיין זיך צו טרעפן מיטן הייליגן באשעפער אין זיין הייליגע סוכה'לע וואו ער זיצט, ווייל מיר גייען דאך דעמאלט'ס אלע אריין: "בְּצֶלָא דְּמִהִימְנוּתָא וּבְצֶלָא דְּקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא" – ווייל מיר גייען דאך דעמאלט'ס אלע אריין אין די שאטן פון דעם הייליגן באשעפער.

און די הייליגע יום טוב פון: "סוכות" איז דאך א: "אֵילָנָא דְּחַיִּי" – און די הייליגע יום טוב פון: "סוכות" איז דאך א לעבעדיגע בוים פאר א יעדע יודיש קינד, ווייל פון דארטן שעפן מיר דאך אלע "חיות" און: "שְׂמִחָה" אויף א גאנץ יאר, ווייל: "סוכות" איז דאך: "זְמַן שְׂמִחָתֵנוּ", און פון דעם דאזיגן יום טוב שעפן מיר דאך אלע א שמחה'דיגע חיות אויף א גאנץ יאר.

און די ווארט: "סוכה" – איז דאך טאקע אויך גימטריא: "אֵילָן", ווייל יא ר' יוד, די הייליגע יום טוב: "סוכות" איז דאך א: "אֵילָנָא דְּחַיִּי" פאר א יעדע

יודיש קינד – די הייליגע יום טוב: "סוכות" איז דאך א לעבעדיגע בוים פאר א יעדע יודיש קינד, און פון דארטן שעפן מיר דאך אלע "חיות" און: "שְׂמֻחָה" אויף א גאנץ יאר.

אבער לכאורה דארף מען דאך אבער פארשטיין, אז וואס איז די קשר צווישן די יום טוב פון: "יום כיפור" מיט די יום טוב פון: "סוכות"?! און פארוואס טאקע קומט די יום טוב: "סוכות" דוקא נאך: "יום כיפור"?! ?

נאר די תירוץ אויף דעם איז, ווייל מיר האלטן דאך שוין יעצט אלע נאך אזעלכע הייליגע ימים נוראים וואס אלע יודישע קינדער האבן דאך שוין דעמאלט'ס תשובה געטוהן אויף אלע זייערע עבירות, און א יעדער איינער האט זיך דאך שוין דעמאלט'ס מקבל געווען צום נייעם יאר צו זיין בעסער, און ממילא וועגן דעם קומט גלייך נאך די ימים נוראים די הייליגע יום טוב פון: "סוכות", ווייל וואס איז טייטש די ווארט: "סוכות"?! ?

די ווארט: "סוכות" איז דאך טייטש "באדעקן" און "באשיצן", און עס שטייט דאך שוין טאקע בפירוש אין פסוק אין פרשת פקודי (קפיטל מ' פסוק ג'), אז דער הייליגער באשעפער האט דעמאלט'ס געזאגט פאר משה רבינו, אז: "וְשִׂמְתָּ שָׁם אֶת אֲרוֹן הָעֵדוּת" – אז דו זאלסט אריין לייגן די הייליגע ארון אין דעם הייליגן: "מִשְׁכַּן יְהוָה", און: "וְסִפֵּת" – און דו זאלסט צו דעקן: "עַל הָאָרוֹן אֶת הַפָּרֹכֶת", זעהט מען דאך שוין פון דעם קלאר, אז די ווארט: "סוכה" איז דאך טייטש "באדעקן" און "באשיצן".

און די גמרא אין מסכת סוכה (דף: ב' ע"א) ברענגט דאך אונז שוין טאקע אויך אראפ דעם פסוק פון: "וְסִפֵּת תְּהִיָּה לְצֵל יוֹמָם מִחֶרֶב" וגו' וואס שטייט

אין ישעיה הנביא (קפיטל ד' פסוק ו'), און פון די גמרא אין מסכת סוכה זעהט מען דאך שוין אויך קלאר, אז די ענין פון: "סוכה" איז דאך א זאך וואס איז אן געפילט מיט: "אַהֲבָה" מתחילה ועד סוף.

און אונזער הייליגע: "סוכה" איז דאך די שאטן פון דעם אייבערשטן אליין, און אונזער הייליגע: "סוכה" איז דאך: "כְּנֶשֶׁת יְעִיר קִנּוּ" – און אונזער הייליגע: "סוכה" איז דאך אזוי ווי א אדלער וואס טראגט אירע קינדער העכער אירע פליגל'עך, און נישט אונטער אירע פליגל'עך.

און דאס מיינט דאך צו זאגן אין אנדערע ווערטער אזוי, אז רש"י הק' זאגט דאך אונז שוין בפירוש אין פרשת יתרו (קפיטל י"ט פסוק ד') אויף די ווערטער: "וְאָשָׁא אֶתְכֶם עַל כַּנְפֵי נְשָׁרִים" וגו', אז ווען א אדלער טראגט זיינע קינדער, דעמאלט'ס טראגט ער זיי אינגאנצן אנדערש ווי אלע אנדערע פייגל'עך.

ווייל ווען א פשוט'ע פייגל פליעט, טראגט זי דאך דעמאלט'ס אירע קינדער צווישן אירע פוס, און נישט אויף אירע פליגלען, ווייל זי האט דאך שטענדיג מורא פון אנדערע פייגל'עך וואס פליען העכער איר אז זיי זאלן איר נישט צו נעמען אירע קינדער.

אבער משא"כ ווען א אדלער פליעט, טראגט זי דאך דעמאלט'ס יא אירע קינדער "העכער" אירע פליגלען, ווייל דער אדלער האט דאך נישט וואס מורא צו האבן פון אנדערע פייגל'עך, ווייל דער אדלער פליעט דאך די העכסט'ע פון אלע פייגל'עך, און ממילא וועגן דעם דארף זי נישט מורא

האבן פון גארנישט, ווייל קיינער קען דאך נישט פליען העכער ווי דער אדלער.

אבער פון איין זאך האט אבער דער אדלער יא מורא, און דאס איז, פון דעם "מענטש", ווייל דער אדלער האט דאך מורא אז אפשר וועט א מענטש אריין שיסן א פייל פון אונטער איר, און ער וועט איר אראפ שיסן צוזאמען מיט אירע קינדער.

אבער אפילו אזוי לייגט זי אבער נאך אלץ אירע קינדער "העכער" אירע פליגלען, און נישט "אונטער" אירע פליגלען [אזוי ווי אלע אנדערע פייגל'עך], ווייל דער אדלער זאגט דעמאלט'ס אזוי, אז: "מוטב ש'יכנס החץ ב'י ולא ב'בני" – אז בעסער זאל דער פייל אריין פליען אין מיר ווי אין מיינע קינדער, און וועגן דעם לייגט זי טאקע אירע קינדער "העכער" אירע פליגלען.

אבער לכאורה איז דאך אבער שווער אויף דעם א מורא'דיגע קשיא, ווייל וואס האט דער אדלער בכלל אויף געטוהן מיט דעם וואס זי לייגט אירע קינדער "העכער" אירע פליגלען...?!

אויב א מענטש שיסט אריין אין א פייל אין דעם "אדלער", וועט זי דאך דעמאלט'ס אראפ פאלן צוזאמען מיט אלע אירע קינדער, און ממילא וואס טוט זי אויף מיט דעם וואס זי לייגט אירע קינדער "העכער" אירע פליגלען...?! זיי וועלן דאך אלע סיי ווי סיי געהארגעט ווערן אויב א מענטש וועט אריין שיסן א פייל פון אונטער איר...?!

נאר פון דעם קענען מיר זיך דאך ארויס לערנען א מורא'דיגע מוסר השכל, און דאס איז, אז דער אדלער זאגט דעמאלט'ס צו זיך אזוי, אז אפילו אויב איינער וועט אריין שיסן א פייל אין "מיר", לאז איך אבער נאך אלץ נישט אפ דאס וואס איך טראג.

און דאס דארף דאך טאקע א מענטש שטענדיג געדענקען אין א יעדן מצב, אז אפילו אויב איינער האט מיר גאר שטארק צו קלאפט, לאז איך אבער נאך אלץ נישט אפ דאס וואס איך טראג מיט מיר, און אפילו אויב איינער האט מיר גאר שטארק צו שטאכן, לאז איך אבער נאך אלץ נישט אפ "מיינע קינדער", און מיינע קינדער זענען דאך מיינע: "תורה ומצוות ומעשים טובים".

און א מענטש דארף דאך דאס טאקע גוט אריין נעמען ביי זיך אין קאפ, ווייל א יעדע מענטש האט דאך אמאל א שווערע מצב אין זיין לעבן, און ממילא וועגן דעם דארף ער זיך דאך שוין יעצט גוט איין חזר'ן דעם געדאנק, אז אפילו אויב איינער האט מיר אינגאנצן צו קלאפט, אפילו אזוי ווארף איך אבער נאך אלץ נישט אראפ דאס וואס איך טראג, נאר פארקערט, איך גיי אָן ווייטער מיט מיין יודיש'קייט כאילו לא היה.

ווייל כלל ישראל איז דאך צו געגעליכן צו א: "נֶשֶׁר" – ווייל כלל ישראל איז דאך צו געגעליכן צו א "אדלער", און דער ענין איז דאך שוין טאקע אויך מרומז אין דעם פסוק פון: "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלֶכֶת כְּהִנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ" וגו' וואס עס שטייט דאך שוין אין פרשת יתרו (קפיטל י"ט פסוק ו'), און לאמיר טאקע זעהן וואס רש"י הק' זאגט אויף דעם הייליגן פסוק פון: "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלֶכֶת כְּהִנִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ" וגו'.

אבער וואונדער איבער וואונדער.. רש"י הק' זאגט איין איינציגע ווארט אויף דעם גרויסן הייליגן פסוק פון: "וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מַמְלֶכֶת כְּהִנִּים וְגוֹי קָדוֹשׁ" וגו', און די איין איינציגע ווארט איז: "שְׂרִים"!!

ווייל יא טייערע יודן, א יודיש קינד דארף וויסן, אז איך בין נישט סתם עפעס א שמאטע פון דעם אייבערשטן, נאר איך בין א: "שֵׁר" פון דעם אייבערשטן!! און.. יא, איך בין פון דעם אייבערשטן'ס גרעסטע: "שְׂרִים"!! און די ווארט: "שְׂרִים" – איז דאך טאקע אויך גימטריא: "נְשָׁר" – א אדלער.

ווייל מיר כלל כלל ישראל – דער הייליגער: "גוֹי קָדוֹשׁ" פון דעם הייליגן באשעפער זענען דאך אלע צו געגליכ'ן צו א "אדלער", און מיר דארפן דאך טאקע אלע זעהן אָן צו נעמען דעם הייליגן הנהגה פון דעם: "נְשָׁר", און נישט אפ לאזן אונזערע אלע הייליגע עבודות אין קיין שום מצב, נאר זיך שטענדיג מחזק זיין מיט: "אָמוּנָה" און: "בְּטָחוֹן" אין דעם הייליגן באשעפער, און ווייטער דינען דעם הייליגן באשעפער כאילו לא היה.

און אויב א מענטש וועט נישט אראפ ווארפן פון זיך דעם: "עַל תּוֹרָה" אפילו ווען ער איז גאר שטארק צו קלאפט געווארן, וועט ער דעמאלט'ס זוכה זיין: "מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה" אז דער אייבערשטער וועט איהם אויך קיינמאל נישט אוועק ווארפן, נאר ער וועט איהם שטענדיג האלטן ביי זיך אויף זיין רעכטע זייט, און אויב א מענטש האט: "קִרְבַּת אֱלֹקִים", דעמאלט'ס איז ער דאך שוין די גליקלעכ'סטע מענטש אויף דער וועלט, און אוודאי דארף מען זעהן צו דינען דעם אייבערשטן, אבער מען מוז אויך טוהן: "חֶסֶד" מיט אנדערע יודן.

און דער הייליגער נעים זמירות ישראל דוד המלך עליו השלום זאגט דאך אונז שוין טאקע אויך בפירוש אין זיין הייליגן ספר תהלים (קפיטל י"ח פסוק נ"א), אז: "מִגְדִּיל יְשׁוּעוֹת" – אז ווען מען דארף האבן גרויסע ישועות, און דאס גייט דאך ארויף אויף די "הייליגע טעג", ווייל דעמאלט'ס דארפן מיר דאך אלע האבן די מערסטע ישועות, ווייל דעמאלט'ס ווערט דאך אלעס אפ געשריבן פאר די גאנצע יאר, און ממילא: "מִגְדִּיל יְשׁוּעוֹת" – ווען מען דארף האבן אין די "הייליגע טעג" גאר גרויסע ישועות פון דעם גרויסן: "מִלְכוּ" שֶׁל עוֹלָם, און די ווארט: "מִלְכוּ" – איז דאך טאקע אויך ראשי תיבות: "וַיִּתְּנוּ לָךְ כֶּתֶר מְלוּכָה", און דאס איז דאך שוין ווידער אמאל די הייליגע ווערטער וואס מיר שרייען דאך שוין אלע אויס יעצט אין די הייליגע: "יְמֵי הַרְחָמִים וְהַרְצוֹן".

און ממילא די פסוק וויל דיר דא זאגן אין אנדערע ווערטער, אז: "מִגְדִּיל יְשׁוּעוֹת מִלְכוּ" – אז אויב א מענטש וויל זוכה זיין צו זעהן גרויסע ישועות אין דעם חודש וואס מען שרייט אויס דעם: "וַיִּתְּנוּ לָךְ כֶּתֶר מְלוּכָה" – אז אויב א מענטש וויל זוכה זיין צו זעהן גרויסע ישועות אין דעם חודש וואס מען שרייט אויס: "מִלְכוֹת", דעמאלט'ס איז נאר דא איין עצה, און די עצה איז, אז: וְעֲשֵׂה "חֶסֶד" – אז ער זאל טוהן: "חֶסֶד" מיט אנדערע יודן..!

און די גאנצע וועלט איז דאך נאר באשאפן געווארן פאר: "חֶסֶד", אזוי ווי דוד המלך עליו השלום זאגט דאך אונז שוין טאקע בפירוש אין זיין הייליגן ספר תהלים (קפיטל פ"ט פסוק ג'), אז: "כִּי אֶמְרָתִי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה".

און דאס איז דאך בעצם געווען די יסוד פון אונזערע הייליגע אבות הק', "אברהם אבינו", ווייל אברהם אבינו איז דאך געווען באקרוינט מיט די:

"מִדַּת הַחֶסֶד", און אברהם אבינו איז דאך געווען די: "מְקוֹר הַחֶסֶד", ווייל אברהם אבינו האט דאך אריין גענומען געסט ביי זיך אין שטוב אין א צייט וואס עס איז איהם געווען גאר גאר שווער אריין צו נעמען געסט ביי איהם אין שטוב, און אברהם אבינו האט דאך אריין גענומען געסט ביי זיך אין שטוב אין א צייט וואס עס איז געווען גאר גאר הייס אינדרויסן, און ער האט זיך דאך דעמאלט'ס אויך נישט געשפירט אזוי גוט.

אבער מיט דעם אלעמען.. האט ער אבער נאך אלץ אריין גענומען געסט צו זיך אין שטוב, און ער האט זיי דעמאלט'ס גאר שיין מכבד געווען און באדינט, און ער האט דעמאלט'ס געוויזן מיט דעם פאר די גאנצע וועלט און פאר די שפעטערע דורות וואס דאס מיינט: "הַכֶּנֶסֶת אֲוֶרְתִּים", און וואס דאס מיינט: "גְּמִילוּת חֶסֶדִים", און טאקע דערפאר האט איהם דער אייבערשטער גרויס געמאכט זיין "נאמען".

און מיר געפונען דאך נישט ביי קיין איינער פון די אבות הק' אז דער אייבערשטער האט גרויס געמאכט א "נאמען" פון איינעם, נאר ביי "אברהם אבינו", ווייל דער אייבערשטער האט געוואלט ווייזן מיט דעם פאר די יודישע קינדער, אז ווי אזוי ווערט מען גרויס...!! און די תירוץ אויף דעם איז דאך, אז די וועג ווי אזוי א מענטש ווערט גרויס איז דאך נאר דורך דעם וואס ער טוט: "חֶסֶד" מיט א צווייטן, און דאס איז דאך אויך די שליסל פון: "בְּרָכָה", אזוי ווי עס שטייט דאך שוין טאקע בפירוש אין פסוק אין פרשת ראה (קפיטל י"א פסוק כ"ו), אז דער אייבערשטער האט דעמאלט'ס געזאגט פאר די יודישע קינדער, אז: "רְאֵה" — אז א מענטש דארף זעהן, אז: "אֲנֹכִי

נְתַן – אז דער: "אָנְכִי" זאל ווערן א "געבער"!! און א מענטש דארף זעהן אז ער זאל שטענדיג טוהן: "חֶסֶד" מיט אנדערע יודן.

און דאס איז דאך די יסוד פון א ערליכע יוד, ווייל א ערליכע יוד ווייסט דאך שטענדיג ביי זיך אין הארץ, אז איך לאז יענעם גיין פריער, און אז א "צווייטער" יוד איז ביי מיר דער "ערשטער".

און דאס איז דאך טאקע דער ענין פון: "אָנְכִי נְתַן לְפָנֶיכֶם", אז דער: "אָנְכִי" – אז דער "איך".. זאל געבן א: "לְפָנֶיכֶם" – אז דער "איך".. זאל לאזן גיין מיין גוטע ברודער פאר מיר, און דאס איז דאך טאקע די ענין פון: "וַתִּתְּנֶנּוּ", צו: "מִוֶּתֶר" זיין פאר א צווייטן.

און אויב: "הַיּוֹם" – און אויב מען וועט טוהן אזא סארט "תשובה", ווייל די ווארט: "הַיּוֹם" איז דאך רומז אויף "תשובה" כידוע, אזוי ווי עס איז דאך שוין טאקע קלאר מבואר אין די ספרים הק', דעמאלט'ס וועט דאך דאס נאר ברענגען א: "בְּרָכָה" – דעמאלט'ס וועט דאך דאס נאר ברענגען א: "בְּרָכָה" אויפן מענטש, ווייל אויב עס איז דא דער: "אָנְכִי נְתַן" – ווייל אויב דער: "אָנְכִי" ווערט א: "נְתַן", קומט דאך דעמאלט'ס גלייך אראפ א מורא'דיגע: "בְּרָכָה מִן הַשָּׁמַיִם".

און דער ענין האט דאך שוין טאקע דער אייבערשטער געזאגט פאר "אברהם אבינו" וואס איז דאך געווען די "מקור החסד", אז וואס..!! אז: "וַאֲבָרַכְךָ" – אז די: "בְּרָכָה" וואס איך וועל דיר געבן איז, אז: "וַאֲגַדְלָה שְׁמֶךָ" – אז איך וועל גרויס מאכן דיין "נאמען".

אי.. וועט איינער אבער פרעגן, אז וואס איז א נפקא מינה ווי גרויס די "נאמען" איז...!! וואס איז שוין די גדולה אז דער אייבערשטער האט גרעסער געמאכט די "נאמען" פון אברהם אבינו...!!

נאר די תירוצן אויף דעם איז, אז די ווארט: "אַבְרָם" – איז דאך נאך נישט גימטריא: ״מ״ח, אבער משא״כ די ווארט: "אַבְרָהָם" – איז דאך שוין יא גימטריא: ״מ״ח, און ממילא די סיבה פארוואס דער אייבערשטער האט איהם דא געגעבן דעם נאמען: "אַבְרָהָם" איז געווען, כדי צו ווייזן מיט דעם, אז איינער וואס זיין "מהות" איז צו טוהן: "חֶסֶד" מיט אנדערע מענטשן מיט אלע זיינע: "מִן הַחֲבֵרִים", אזא איינער איז זוכה צו גרויס'קייט.

און נישט נאר דעם, נאר: "וְהָיָה בְּרַכָּה", און: "בְּךָ חֻתְּמִין וְלֹא בָהֶם" – און מיט דיר וועט מען ענדיגן, און מען וועט זאגן: "מִגֵּן אַבְרָהָם"...! און דער ענין פון: "בְּךָ חֻתְּמִין" וועט בלייבן: "לְעוֹלָמִי עַד וּלְנֶצַח נְצָחִים", און דו ווייסט פארוואס דער ענין פון: "בְּךָ חֻתְּמִין" וועט בלייבן: "לְעוֹלָמִי עַד וּלְנֶצַח נְצָחִים"...!!

די סיבה פארוואס דער ענין פון: "בְּךָ חֻתְּמִין" וועט בלייבן: "לְעוֹלָמִי עַד וּלְנֶצַח נְצָחִים" איז, כדי אז א יעדער איינער זאל גוט געדענקען דעם הייליגן מדה פון "אברהם אבינו" וואס איז דאך געווען: "כָּל כֶּלֶס חֶסֶד".

און מען קען זיך דאך שוין פֿאר שטעלן ווי אזוי עס וועט אויס קוקען דאס בילד ווען א: "נְשָׁמָה" וועט ארויף קומען אויף יענע וועלט נאכן הונדערט און צוואנציג יאר, ווייל מען וועט דאך דעמאלט'ס פרעגן די: "נְשָׁמָה", אז נו לאמיר זעהן, וואס האסטו מיט געברענגט מיט דיר פון דעם לאנגן

רייזע...!! וועט די: "נְשָׁמָה" דעמאלט'ס ווייזן, אז געב נאר א קוק, איך בין דאך אַן געפילט מיט גאנצע'טע זעק פון: "תּוֹרָה וְעִבּוּדָה".

וועט מען איר אבער פרעגן דעמאלט'ס, אז זאג נאר נשמה'לע, וואס איז מיט דיין חבר וואס איז געזעצן לעבן דיר אין ישיבה...!! דו האסט דאך איהם דאך געקענט ארויס העלפן...!! ניין...!! און דו האסט דאך איהם געקענט מקרב זיין: "לְאַבְיָנוּ שְׂבָשְׁמִים"...!! ניין...!! און ממילא פארוואס האסטו זיך ניט אמאל אום געקוקט אויף דיין חבר וואס איז געזעצן לעבן דיר אין ישיבה...!!

וועט די: "נְשָׁמָה" דעמאלט'ס זאגן, אז איך וועל דיר זאגן דעם אמת, איך האב דאך נישט געקענט העלפן מיין חבר, ווייל איך בין דאך שטענדיג געווען אזוי פארטיפט אין לערנען.. עד כדי כך אז עס איז ממש נישט געווען שייך איהם ארויס צו העלפן.

(וועט מען אבער דעמאלט'ס קודם גיין בודק זיין אויב ער איז טאקע געווען אזוי פארטיפט אין לערנען ווי ער זאגט, און נאך דעם) וועט מען אבער פרעגן די: "נְשָׁמָה", אז פארוואס האסטו נישט געגעבן א "גוט ווארט" פאר דיין חבר...!! און פארוואס האסטו נישט פראבירט צו שטארקן דיין חבר בשעת ווען עס איז איהם געגאנגען שווער...!! און פארוואס האסטו זיך ניט אמאל אום געקוקט אויף דיין חבר וואס איז געזעצן לעבן דיר אין ישיבה...!! ווי אזוי קענען מיר מחשיב זיין אזא תורה וואס האט נישט קיין שום ניצוץ פון: "חֶסֶד" אין דעם...!!

דאס הייסט דען געלערנט..!! אז מען שפארט זיך איין אין א צימער, און פון די אנדערע זייט פון די וואנט זאל זיך גיסן יודיש בלוט מיט יודישע געפילן..!! דאס הייסט דאך נישט קיין: "תורה של חסד" ר' יוד..!! און אויף דעם וועט דאך שוין נישט העלפן קיין שום תירוץ.

און ממילא וועגן דעם דארף דאך טאקע א מענטש וויסן, אז.. יא, מיין חבר וואס זיצט לעבן מיר אין ישיבה אדער אין כולל "האט עפעס מיט מיר"!! און פון הימל האט מען צו געפירט אז איך זאל זיך געפונען לעבן איהם, און דו ווייסט פארוואס מען האט צו געפירט פון הימל אז איך זאל זיך געפונען לעבן מיין חבר אין ישיבה אדער אין כולל..!!

כדי "אז איך זאל איהם ארויס העלפן מיט וואס איך קען נאר", ווייל די ענין פון: "חברים כל ישראל" וועט דאך צו ברענגען צו דעם: "הוא יגאל אותנו בקרוב", און נישט קיין שום אנדערע הויכע ענינים, ווייל "נאר" דאס וועט ברענגען די: "גאולה שלמה", ווייל: "בשביל שנאת חנם חרב הבית", און: "בשביל אהבת חנם יבנה הבית".

און ממילא לאמיר זיך אלע מקבל זיין טייערע ליכטיגע יודן, אז מיר וועלן מער נישט זיצן מיט קיין פאר לייגט'ע הענט ווען מיר וועלן הערן ווי א יודיש קינד שרייט אזוי פיל מאל: "הושע נא" – העלף מיר..! נאר מיר וועלן זיין די "נחשונים" וואס וועלן אריין טאנצן אין דעם ים פון העלפן יודישע קינדער מיט מסירות נפש ממש.

ווייל מיר ווייסן דאך שוין אלע זייער גוט, אז ביי אונז יודן איז דאך פארהאן א ליכטיגע: "תורת חיים" צוזאמען מיט א ליכטיגע מדה פון: "אהבת חסד

וּצְדָקָה" – צוזאמען מיט א ליכטיגע מדה פון ליב האבן צו טוהן: "חֶסֶד" און: "צְדָקָה" מיט אנדערע, און וויסן זאלסטו ר' יוד, אז די הייליגע: "תּוֹרַת חַיִּים" דיינע.. האט דאך נאר א "חשיבות" ווען דאס קומט צוזאמען מיט די הייליגע מדה וואס רופט זיך: "וְאַהֲבַת חֶסֶד וְצְדָקָה"!!

און ווי אזוי זאגט אונז דער הייליגער תורה הק' אין פרשת אמור (קפיטל כ"ג פסוק מ"ב)..? אז: "בַּסֶּפֶת תֵּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים כָּל הָאָזְרַח בִּישְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַסֶּפֶת", און די ווארט: "סֶפֶת" – איז דאך טאקע אויך גימטריא: "אַהֲבַת חֶסֶד", ווייל יא טייערע יודן, דאס איז דער הייליגער יום טוב: "סֶפֶת", און דאס לערנט אונז דער הייליגער יום טוב: "סֶפֶת", איין שטיק: "אַהֲבָה", און איין שטיק: "חֶסֶד", און ליב האבן צו טוהן: "חֶסֶד".

און א מענטש דארף זיך דאך שטענדיג פירן אין די וועגן פון דעם הייליגן באשעפער, אזוי ווי עס שטייט דאך שוין טאקע בפירוש אין פסוק (דברים קפיטל כ"ח פסוק ט'), אז: "וְהִלַּכְתָּ בְּדֶרֶכָיו" – אז א מענטש דארף דאך שטענדיג נאך גיין די וועגן פון דעם הייליגן באשעפער, נו.. וואס זענען די וועגן פון דעם הייליגן באשעפער..?!

די וועגן פון דעם הייליגן באשעפער זענען דאך: "כִּי חֶפֶץ חֶסֶד הוּא" (מיכה קפיטל ז' פסוק י"ח), און ממילא וועגן דעם דארפסטו דאך אויך שטענדיג זוכן וואו דו קענסט נאר טוהן עפעס א: "חֶסֶד" מיט א צווייטע יוד, און מיר דארפן דאך שטענדיג שטרעבן צו טוהן: "חֶסֶד" מיט אנדערע יודן.

און ווען א יודיש קינד שפירט אמאל אז ער איז לידיג געווארן פון: "חֶסֶד", כאפט דאך איהם דעמאלט'ס גלייך אָן א "ציטער", ווייל ווי אזוי האט

אונזער הייליגער זיידע "יעקב אבינו" געשריגן מיט ווייטאג ווען ער האט געשפירט ביי זיך אז ער איז געפאלן פון זיין מדריגה...!! אז: "קִטְנָתִי מִפֶּל הַחֲסָדִים"...! און אויב א מענטש שפירט אז ער איז ליידג געווארן פון די מדה פון: "חֶסֶד", כאפט ער דאך דעמאלט'ס טאקע א ציטער.

אבער על כל פנים.. וועגן דעם בינדן מיר אלע אויף דעם לולב אין דעם הייליגן טאג פון: "הוֹשַׁעֲנָא רַבָּה" און מיר שאקלען אלע מיט א אפענע לולב, ווייל מיר ווילן מיט דעם אויס רופן הויעך, אז ר' יוד..! ווען דו הערסט ווי איינער שרייט אזוי פיל מאל: "הוֹשַׁעֲנָא" – ווען דו הערסט ווי איינער שרייט אזוי פיל מאל "העלף מיר", דעמאלט'ס געבט מען זיך א "שאקל" און מען העלפט איהם..!

און נאר אזוי קען מען זוכה זיין געהאלפן צו ווערן מיט: "יְשׁוּעוֹת וְרַפּוּאוֹת וְכָל טוֹב סֵלָה לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל", ווייל: "בְּמִדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד מוֹדֵדִין לוֹ", און אויב דו וועסט זיך אויף בינדן פון דיין: "אֲגִדָּה" – און אויב דו וועסט זיך אויף בינדן פון דיין פארמאכט קייט כדי צו העלפן א צווייטע יוד, וועט זיך דעמאלט'ס דער אייבערשטער כביכול אויך אויף בינדן פון א יעדע סארט מגיעה ומקטרג כדי דיר צו העלפן.

און אויב דו וועסט זיך אראפ בייגן און אויף הייבן דיין חבר פון זיין פלאנטער וואו ער געפונט זיך, וועסטו דעמאלט'ס בעז"ה קענען זוכה זיין: "בְּאַחֲרִית הַיָּמִים" צו דעם: "וְאִשָּׁא אֶתְכֶם עַל פְּנֵי נְשִׁימַי", און דער אייבערשטער וועט דיר דעמאלט'ס אויך אויף הייבן פון וואו דו ליגסט, און ער וועט דיר דעמאלט'ס אויך צוריק אהיים ברענגען צו אונזער הייליג לאנד קיין: "אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל".

און אין דעם זכות וואס מיר וועלן זיך אלע געבן א "שאקל" ווען מען הערט ווי א יודיש קינד שרייט: "ה'שע נא" – העלף מיר, און מיר וועלן נישט "זיצן" מיט פאר לייגט'ע הענט ווען מען הערט ווי איינער שרייט: "ה'שע נא", נאר מיר וועלן אלע העלפן א יעדע יודיש קינד וואס שרייט נאר פאר הילף, וועלן מיר שוין אלע קענען זוכה זיין: "לישב בסוכת עורו של לוינתן".

און די ווערטער: "כָּךְ אָזְכָּה לִישֵׁב בְּסוּכַת עוֹרוֹ שֶׁל לְוִיָּתָן" – איז דאך טאקע אויך סופי תיבות: "תְּכַכָּה לָנוּ" – וויין פאר אונז! ווייל יא טייערע יודן, מיר בעטן דא פון די הייליגע סוכה, אז.. וויין פאר אונז הייליגע סוכה, און פועל שוין אויס פאר כלל ישראל א גאנצע ישועה אז מיר זאלן שוין טאקע זוכה זיין בקרוב ממש: "לישב בסוכת עורו של לוינתן":

א פרייליכן ליכטיגן יום טוב!

כָּךְ אָזְכָּה לִישֵׁב בְּסוּכַת עוֹרוֹ שֶׁל לְוִיָּתָן

און מיט דעם ענדיגן מיר: אז מיר זאלן זוכה זיין אז ווען עס וועט זיין: "אָסְכָּה נָא" – ווען מען וועט אוועק גיין פון די גרויסע הייליגע טעג, זאל אבער נאך אלץ זיין:
"וְאַרְאָה אֶת הַמֶּרְאָה הַגָּדֹל הַזֶּה"!!

תם ולא נשלם!

שִׁבּוּז וּשְׂרִירָה לְאֵל בּוֹרָא עוֹלָם!

לְכָדוּ בְּנֵימָה שְׂמֵחִים לָנוּ!!

יֵאָדָר לִדַּע זְקֵי הַדָּבָר יִתְקַן בֵּן יוֹנָה זֵל

יבא לאור העולם בעזרת השם יתברך
ערב סוכות שנת תשפ"ז לפ"ק
ע"י תלמידי וחסידיו מקולען
בנינו בית שמוש ת"ז

בנישואות ראש חבורתינו שליט"א

